

Oplev naturen

Hjertestien

Din turguide nr. 6 af 8 i en serie med gode
forslag til en dejlig naturoplevelse i
Slagelse Kommune

Forord

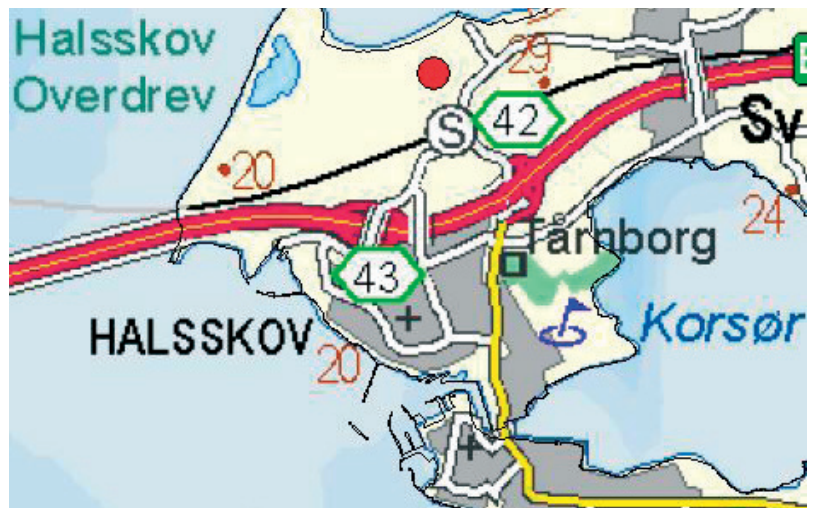
Slagelse Kommune har meget at byde på. Vores natur er mangfoldig, og vi har et hav af muligheder for gode oplevelser og ture i vores nære omgivelser.

Som i mange andre forhold åbner viden og indsigt op for nuancer, og det, der tidligere bare var en smuk skov med et grønt bagtæppe, kan pludselig vise sig at være et landskab, der er skabt for tusinder af år siden i forbindelse med, at iskapten trak sig tilbage.

Men naturen er under konstant forandring, og moser udvikler sig i takt med, at det døde materiale formulder og giver plads til ny natur. Fuglene flytter ind, og den opmærksomme vandrer vil have mulighed for at møde mange forskellige arter. For de ekstra modige er der endda mulighed for, at man kan finde både ramsløg og liljekonvaller, den ene giftig og den anden spiselig. De ligner hinanden, men er alligevel nemme at se forskel på for det træned øje.

Naturen har utrolig meget at byde på. At udnytte den og gå korte eller længere ture er sundt for os alle, både for vores fysiske og mentale helbred. Derfor har vi i Slagelse Kommune lavet en serie af foldere, der skal bidrage til, at dine oplevelser og ture i naturen bliver endnu bedre. Tag dine venner og naboer med på turen og få en ekstra oplevelse sammen med vores guidede naturvandring.

Jørgen Grüner
Formand for Miljø Plan og Landdistriktsudvalget

Oversigtskort. Den store røde prik viser turens udgangspunkt.

Hjertestien

Længde: 3 kilometer.

Tid: 1,5 timer.

Sværhedsgrad: God adgang også for kørestolsbrugere med hjælper og gangbesværede.

Toiletforhold: Offentligt toilet ved stranden. Åbent 1. maj til og med uge 42.

En spadsértur ind i fremtiden

Du er ved den lille p-plads ved indkørslen til Musholmvej. Du er netop ved at tage hul på en rigtig spændende gåtur. Du kan faktisk kalde vandreturen for en spadsértur ind i fremtiden.

Netop i dette område er man i gang med at genskabe et stykke dansk natur. Hvis du kommer her af og til, vil du kunne lægge mærke til forandringerne, som blev sat i værk i 2011-12.

Du går i retning mod vandet.

Start ved grantræerne

Allerførst passerer du en lille hensynende granlund (1). Mange af træerne er gået ud og er styrtet om, andre er knækkede – andre igen står støttende op ad hinanden. Døde træer, men et sandt spisekammer for insekter og deraf også et godt sted for insektædende fugle.

På det seneste har den lille granlund fået nye beboere, der slet ikke er insektædende. Det er skarver, sandsynligvis udflyttere fra kolonien ved jernbanen, som har slået sig ned her. I 2020 er det blevet til en seks-otte par af de store flotte, fiskeædende og mystiske fugle. Kommende år vil flere flytte til.

Efter grannerne følger et vådt område med især lav pil. Langs stien op mod skov og krat vokser brombær, hindbær og jordbær. Kirsebær, hyld og hyben – også her en sand madpakke for bittesmå og større dyr (2).

6.1. Stien fra p-pladsen mod Storebælt.

Her er såmænd også mulighed for smagsprøver for mennesker i løbet af sommeren. Husk at skylle grundigt inden du smager på sagerne.

På modsatte side breder gyrvel sig og står flot i april-maj med ildgule blomster. Her finder du bønke, agertidsel, gedehams og flere til (3).

En lille grøft fører vand ud mod Storebælt. Ved og i vandet er der liv. Hen på sommeren kan du høre ustandselige plask af frøer, der hopper fra de lune kanter og ud i det sparsomme lumre vand.

Den forunderlige ål benytter kanalen mod Storebælt. Som glasål er fisken kommet hertil fra havet ud for Amerika. Efter 8-10 år i en sø eller et vandhul, begiver den sig atter ud på den lange tur tilbage til, hvor den kom fra. Ad grøfter – igennem vådt græs og via drænrør – går den farefulde færd fra de ferske vande tilbage til det salte vand i Storebælt.

Et ganske lille vandhul. Kun ganske få kvadratmeter stort. Prøv at stoppe op og kig (4). I denne lille pyt kan du se blichønen og den grønbenede rørhøne ganske tæt på. Er du tålmodig og heldig, så kan du også få et glimt af den lille lappedykker, der også yngler her.

Stranden

Du er næsten nået ud til stranden. En sti op til venstre vil nu føre dig langs skrænten ud mod Storebælt. Fra slutningen af april sværmer digesvaler omkring dig. De bor i små kolonier oppe i toppen af skrænten lige under dig.

Du har den fineste udsigt over vandet. Tøv lidt. Stop op - slap af – og ret blikket ud over vandet (5). Prøv at fokusere på et eller andet derude. Et skib. Nogle ænder eller spidsen af Lejodden. Du vil mærke, at pulsen bliver mere rolig. Lidt henne ad stien er en bænk. Sæt dig på den.

Du kigger stadigvæk ud over vandet. Her er chancer for at få et glimt af et af vore store havpattedyr – marsvinet. Efterhånden er der også chancer – ganske små, men alligevel – chancer for at se delfiner.

Overdrevet

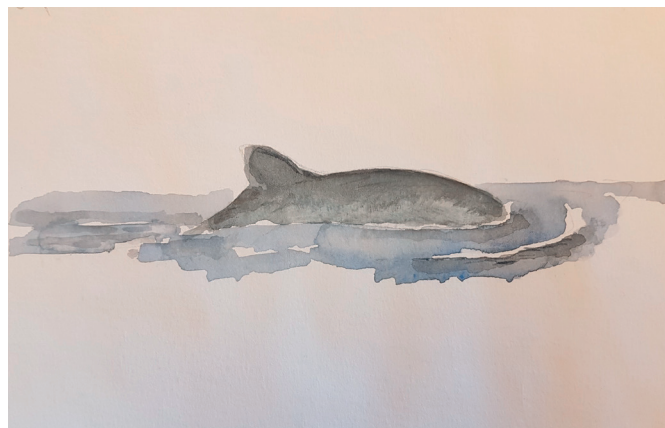
Du går videre. Stien er "knækket" og fører dig nu ind i landet igen.

Hele det store overdrev, som du går ind, i er under udvikling. Du kan også kalde det afvikling. De næringsstoffer, der i gennem tiden er blevet tilført jorderne, er stoppet. Der synes ikke at være nogen afvanding, så regnvand samler sig i de lavestliggende områder til små søer. Nu går det i retning i at udvikle et naturområde, hvor flora og fauna vender tilbage. Det sker ikke helt af sig selv endnu. Store firbenede hjælpere går på i de indhegnede arealer.

Heste eller kreaturer spiser løs af græsserne. Ved deres appetit holder dyrene især græsset nede. Dyrenes efterladenskaber giver masser af liv til insekter. Det er her. Inde i de afgræssede områder er både floraen og faunaen i udvikling.

Flere par sanglærker og op mod otte par viber yngler i det lave græs. Flokke af grågæs er på overdrevet. I de nydannede søer ses og høres blishøns, grønbenede rørhøns, knopsvanen og gråstrubede lappedykker. Bomstille står fiskehejren i vandkanten. Den er på jagt. Rådyr og harer er her.

Ræven kommer også på besøg, men holder sig gerne ude af syne.

6.2. Chancerne for at få et glimt af et af vore store havpattedyr er til stede her.

6.3. Torniriskan er glad for de mange frøbærende planter inde på overdrevet.

Skarven bruger arealerne til at samle redematerialer til byggerierne i kolonien ved jernbanen og de nyetablerede reder i den gamle granlund ved Musholmvej.

Det går lidt langsommere med planterne, men en mangfoldig flora er på vej.

Mens du går, kan du se forskellen på de to typer marker (6). Der hvor der græsses, og der hvor der ikke græsses. Også der hvor forårets oversvømmelser har haft dækket jorden, er en spændende flora nu på vej.

Hvor heste eller kreaturer ikke været i gang, står græsset 30-40 cm højt og lukker af for de fleste ynglefugle. Den lavere flora har svært ved at trænge igennem her. I det høje græs virker floraen også lidt mere ensformig.

På vej ad stien op til det højeste punkt har du et godt udsyn over omgivelserne (7). Heroppefra kan du fra november og indtil sidst i maj opleve et storeslået syn af tusindvis af bramgæs. De mange fugle letter i løbet af tidlig formiddag fra strandene ved Lejodden for at flyve ind til de omkringliggende marker for at æde. Ud på aftenen, når mørket er faldet på, er de tilbage på sovepladserne ved søerne og engene på Lejodden.

Ler blev udvundet her

Mens du går, så prøv at lægge mærke til at der er nogle små kuplede bakketoppe, der er udgravede (8). Det er ikke sket tilfældigt. Her har mennesker i tidens løb gravet efter byggematerialer, især ler og sand. De oprindelige bakker er skabt i den seneste istid, som på finurlig vis har sorteret de

6.4. Flere steder er bakketoppe gravet ud i tidligere tiders jagt på råstoffer. Nu ligger hullerne tilbage med få træer og buske omkring som små øer i landskabet.

meget blandede materialer, som var iblandet isen. Toppene netop her har indeholdt de fineste materialer, nemlig ler. Da der ikke var mere at finde, er stederne blevet brugt til at dumpe de store sten, der har ligget i vejen for landbruget ude på markerne.

Nu ligger de hen som små bevoksede øer. Steder hvor vores naturhjælpere søger læ og ly for sol og regn.

Tilbage til start

Du går ned ad den høje bakke. Følger gærdet ind mod Kruusesminde. Tjørn, hyld, vild rose står her. Tornsangeren og torniriskken bor i kanten af stengærdet. Her er brændenælder og agertidsler. De bliver ikke slået. Brændenælderne er godt for sommerfugle og tidslerne udvikler frøstande, som stedets småfugle og efterårets trækgæster er meget glade for.

Der er en plante, som de firbenede hjælpere er glade for, men som de ikke kan tåle. Det er den almindelige brandbæger. En smuk, ca. 70 cm høj gulblomstrende plante. Den bliver i sommerens løb plukket og fjernet af kommunens folk.

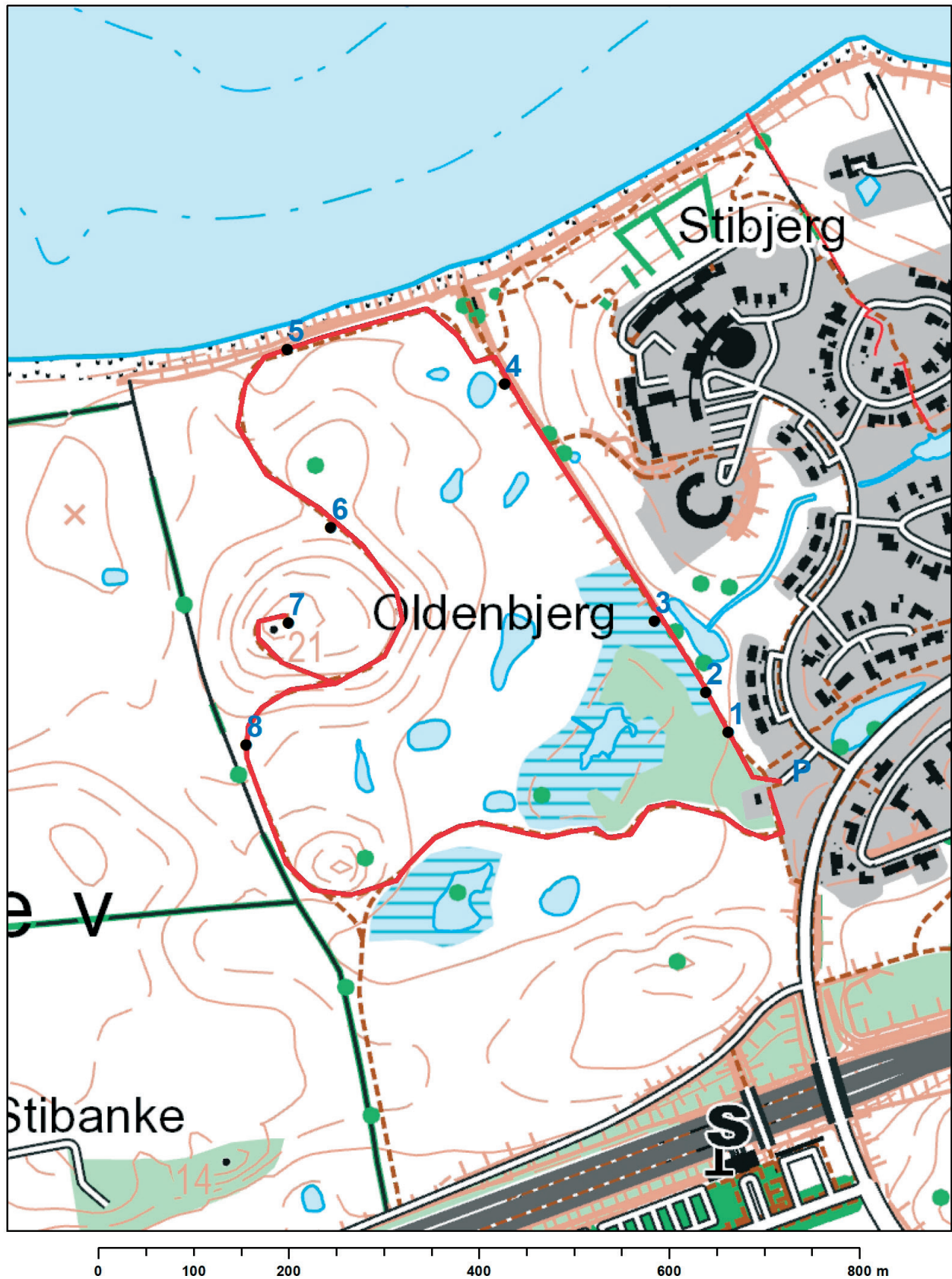
Mængden af vand kan være vanskelig at kende på forhånd. Stien tilbage mod p-pladsen har jævnligt været oversvømmet. Stien er flere gange blevet lagt om for at gøre den farbar. Det er sket nu igen her i foråret 2020 – så skulle den være helårsklar.

Du er tilbage, hvor turen begyndte.

Området bruges meget af gående, gående med hund i snor, løbere og cyklister. En del forsynet måleapparater på sig for at registrere kalorieforbrug, puls og tid på, hvor hurtig man er. Det kan du også vælge, men du kan også tage den med ro. Vandrestille af sted og iagttage de umærkelige forandringer der sker for øjnene af dig nu, og i årene der kommer.

Detailkort

Kortet viser, hvor du finder de 8 udvalgte punkter (1-8) på ruten.

Om forfatteren

Turbeskrivelsen i dette hæfte er forfattet og illustreret af Villy Jensen.

Villy Jensen er en lokal kunstner, naturelsker og ornitolog, der gennem mere end 50 år har skaffet sig et solidt kendskab til naturen omkring Korsør. Her har han været lokal guide på en lang række ture ved eng, strand og skov.

Han har deltaget i flere projekter for beskyttelse af vores natur, herunder arbejdet i en del år for Zoologisk Museum i København som ringmærker.

Han har desuden malet og tegnet naturmotiver gennem mange år.